

GAZDASÁGI
VERSENYHIVATAL

Ismét kötelezettséget vállalt az OTP Bank

Az OTP Bank kötelezettségvállalásával zárult a lakáshitel piacot vizsgáló versenyfelügyeleti eljárás. A bank ellen gazdasági erőfölénnyel való visszaélés gyanújával indult versenyhatósági vizsgálat. A Gazdasági Versenyhivatal (GVH) Versenytanácsa által elfogadott kötelezettségvállalásnak köszönhetően az OTP több tízezer ügyfélnek fizeti vissza pénzét.

Az eljárás azért indult, mert az OTP Bank a lakáskölcsönök végtörlesztési díját 2005 nyarán egyoldalúan, a szerződéskötéskor rögzítetthez képest jelentősen megemelte, amely gazdasági erőfölényes helyzet esetén felveti a tisztességtelen, visszaélésszerű piaci magatartás valószínűségét. Egyes lakáskölcsönök esetében ez akár a szerződéskötéskor hatályos 0 százalékos díj 3,6 százalékra emelkedését eredményezhette olyan ügyfelek esetében, akik a futamidő előtt szerették volna kölcsönüket részben, vagy teljes egészében visszafizetni. A kilépési költségek megemelése után az OTP Bank megváltoztatta a hitelek kezelési költségét: az addig érvényes havi 9000 forintos maximum helyett valamennyi ügyfelével szemben 2 százalékos kezelési költséget érvényesített, amelynek következtében számos ügyfél törlesztő részlete emelkedett jelentős mértékben.

A GVH aggályai szerint az OTP Bank magatartása alkalmas lehetett a piaci verseny torzítására, korlátozására. A kilépési költségek egyoldalú megemelése egyrészt többletterheket jelentett a fogyasztóknak, másrészt megnehezítette, hogy hitelüket egy esetlegesen kedvezőbb hitellel kiváltsák, helyettesítsék. A megnövekedett kilépési költségek a hitelkiváltás egyéb költségeivel együtt azt eredményezik, hogy a fogyasztók még egy jelentős áremelkedés esetén sem tudnak más termékre váltani. Ráadásul a jelenlegi ágazati szabályozás értelmében a szerződésnek az ügyfél számára hátrányos egyoldalú módosítása esetén mindössze 15 napos hirdetményi kézbesítést ír elő a változás hatályba lépéséhez.

Az OTP, vitatva a jogsértést, költségeinek emelkedésére, továbbá az ágazati szabályozás előírásait maximálisan tiszteletben tartó jóhiszemű magatartására hivatkozott. A GVH által lefolytatott vizsgálat következtetéseit megismerve azonban az OTP Bank vállalta, hogy

- azon OTP Bank ügyfeleknek, akik a megemelt elő-, illetve végtörlesztés mellett törlesztettek, visszatéríti a különbözetet,
- azon OTP Bank ügyfeleknek, akiket a módosulás hátrányosan érintett, átmeneti időre lehetővé teszi, hogy az eredeti szerződéses feltételek mellett elő-, illetve végtörlesszék hitelüket

- Az OTP Bank és ebben az esetben az OTP Jelzálogbank ügyfeleinek tekintetében is visszaállítja a havi kezelési díj plafonját, visszatérítve ügyfeleinek a különbözetet. A következő kezelési költség emelkedés előtt pedig mindenkit előzetesen, személyesen értesít, 90 napot hagyva a régi szerződésből való kilépésre.

A GVH az ügy összes körülményeit mérlegelve úgy ítélte meg, hogy a versenyhez fűződő fogyasztói érdekeket e vállalás elfogadása és kötelezővé tétele szolgálja a legjobban.

A nyáron lezárt személyi hitel végtörlesztési ügysz (Vj-12/2006) hasonlóan ez az eljárás is azzal a tanulsággal szolgált, hogy a hitelintézetekre vonatkozó ágazati szabályozás megváltoztatására van szükség, mert az, szándéka ellenére nem védi kellőképpen a kiszolgáltatott fogyasztók érdekeit, és versenyellenes banki lépéseket tesz lehetővé.

A hitelintézeti törvény érdemi korlátozás nélkül teret enged az egyoldalú szerződésmódosításnak, gyakorlatilag lehetővé téve a bankoknak, hogy valamennyi – akár indokolatlan - költségnövekedésüket áthárítsák ügyfeleikre. Hasonlóképpen elégtelennek tűnik az a szabályozási megoldás, hogy az ügyfelekre hátrányos módosításról elegendő annak hatályba lépését 15 nappal megelőzően, a bankfiókban elhelyezett hirdetményben tájékoztatást adni.

Az egyoldalú szerződésmódosítás lehetőségére valamint a tájékoztatás fentebb ismertetett formájára olyan banki gyakorlatok épültek, amelyek összességében irreálissá teszik azon szabályozói akarat érvényesülését, hogy a fogyasztók kellő időben és a versenyző piacra jellemző módon, bankváltással reagálhassanak a bank egyoldalú lépésére.

A jelzáloghitel-intézetek által nyújtott hitelek esetén a szerződésmódosítások kialakult gyakorlata és a tájékoztatás elégtelensége mellett további bizonytalanságot okoz, hogy a törvény kifejezetten megengedi a jelzáloghitel intézetnek, hogy az idő előtt végtörlesztő ügyféllel szemben elmaradt hasznait érvényesítse.

A versenytörvény szerint kötelezettségvállalással abban az esetben szüntethető meg az eljárás, ha a közérdek hatékony védelme ily módon biztosítható leghatékonyabb módon. A külföldi versenyhatóságok által is gyakran alkalmazott eljárás lezárási mód előnye, hogy a feltárt versenyproblémát az érintett vállalkozás közreműködése mellett gyorsabban és hatékonyabban lehet orvosolni. A végzés nem állapítja meg a versenytörvény megsértését, az abban foglalt kötelezettségek teljesítését a GVH utóvizsgálatban ellenőrzi. Amennyiben a vállalkozás megsértené a kötelezettségvállalásait, úgy ezért érdemi bírsággal sújtható, s egyben a korábban vizsgált magatartására újabb versenyfelügyeleti eljárás indítható.

Az ügy hivatali nyilvántartási száma: **Vj-41/2006.**

Budapest, 2007. december 06.

További információ:

Mihálovits András

Gazdasági Versenyhivatal

cím: 1054 Budapest, V. ker. Alkotmány u.5.

levél: 1245 Budapest, 5. Pf. 1036

tel: +36-30 618-6618

email: Mihalovits.Andras@gvh.hu

<http://www.gvh.hu>